

VAPAAUS VALITA toisin 2011

VAPAAUSVALITATOISIN.WORDPRESS.COM

OHJELMA

Vapaa pääsy

11 – 11.45

AVAUS

– MIKSI VALITA TOISIN 2011?

Avaamassa mm. Erkki Tuomioja ja Emilia Palonen

12 – 15 TYÖRYHMÄT

ERiarvoistuminen vai hyvinvointivaltion kehittämisen:
Miten viedä Suomelta OECD-maiden nopeimmin kasvavien tuloerojen "kärkipaikka"?

Kysyvät mm. Elna Aaltio, Marissa Varmavuori, Riitta Särkelä, Pertti Honkanen, Jouko Kajanoja ja Arto Salmela

KESTÄVÄ TALOUS, SOSIAALITURVA JA LUONNONVARAT: *Voiko sosiaaliturvalla auttaa myös ympäristöä?*

Kysyvät mm. Kaarin Taipale, Eero Yrjö-Koskinen, Tuuli Hirvilampi, Timo Voipio ja Thomas Wallgren

PAREMPI DEMOKRATIA! *Miten katkoa eliitin talousdeterminismin,*

EU:n demokratiavajeen ja paikallistalouden keskittämisen kahleet?

Kysyvät mm. Silvia Modig, Nils Torvalds, Hannu Ikonen, Yrjö Hakanen, Tuomas Rantanen ja Satu Toivonen

KENEN GLOBALISAATIO? *Kuinka ratkaista talouskriisi ihmisten parhaaksi ja luoda globaali tila demokratialle?*

Kysyvät mm. Eeva Talvikallio, Heikki Patomäki, Lauri Holappa Sippo Kähmi ja Johanna Perkiö.

15.30 – 16.30

TYKKÄÄ MUN NAAPURISTA -RAUHANPUHEKAMPANJA

16.45 – 18

MITÄ TEHDÄÄN TOISIN? YHTEINEN LOPPUKESKUSTELU

19 –

VAPAAUSPOLIITTISET ROCK-ILTAMAT:
Mascot, Neljäs linja 2

Lauantaina 5.11.2011, kello 11–18
Paasitorni, Paasivuorenkatu 5 A, Helsinki

Ohjelma

11.00–11.45 Avaus – Miksi valita toisin 2011?

12.00–15.00 Työryhmät:
Hyvinvointivaltio, kestävyys, demokratia ja globalisaatio (lounastauot työryhmittäin)

15.00–15.30 Kahvitauko

15.30–16.30 Tykkää mun naapurista -rauhanpuhekampanja

16.45–18.00 Loppukeskustelu työryhmien pohjalta

19.00– Vapauspoliittiset rockiltamat, Mascot (Neljäs linja 2)

Eriarvoistuminen vai hyvinvointivaltion kehittäminen

Vuonna 2009 Hyvinvointiryhmässä vaadittiin perusturvan kehittämistä, terveyspalvelujen saatavuuden parantamista ja maksukaton korjaamista, kuntapalvelujen turvaamista ja muutoksia verotukseen mm. kestävyysvajeen kattamiseksi. Näistä ensimmäinen tavoite on toteutunut hyvin.

Vuonna 2011 hyvinvointiryhmässä käsitellään

- tuloerojen vaikutusta hyvinvointiin
- tuloerojen nopean kehityksen syitä
- palvelujen laatua ja luokkayhteiskunnan paluuta

Keskustelun pohjalta laaditaan jokaisesta teemasta 1–2 konkreettista poliittista vaatimusta.

Hyvinvointipalvelut eivät ole kauppatavaraa

- Perusoikeudet (TSS-oikeudet) turvattava, lähtökohdan oltava eettinen, ei markkinalogiikka
- Palvelut tuottavat yhteistä hyvää ja avaavat mahdollisuuksia
- Veronmaksajat ovat sekä käyttäjiä että omistajia
- **Voitontavoittelun rajoittaminen:**
  - yksityisten palvelujen sijaan muulle tuotannon logiikalle perustuvia palveluita
  - Julkisen ohella yhteiskunnalliset yritykset, kolmas sektori, osuustoiminta, aikapankki, vertaistuotanto
- **Sosiaali- ja terveyspalveluille oma hankintalaki**
  - sosiaali- ja terveydenhuollon tavoitteet huomioonottava, asiakkaan/potilaan oikeudet & laatusuosituksen ydinasiat kirjattava lakiin periaatteena, palvelun jatkuvuus turvattava

Palvelujen rahoitus

- Veroaste ylös
  - Ruotsin veroasteella käytettävissä olisi 5 miljardia enemmän, Tanskan veroasteella 8 miljardia enemmän
- Kuntien ylijäämät käyttöön

Tuloerojen kaventaminen

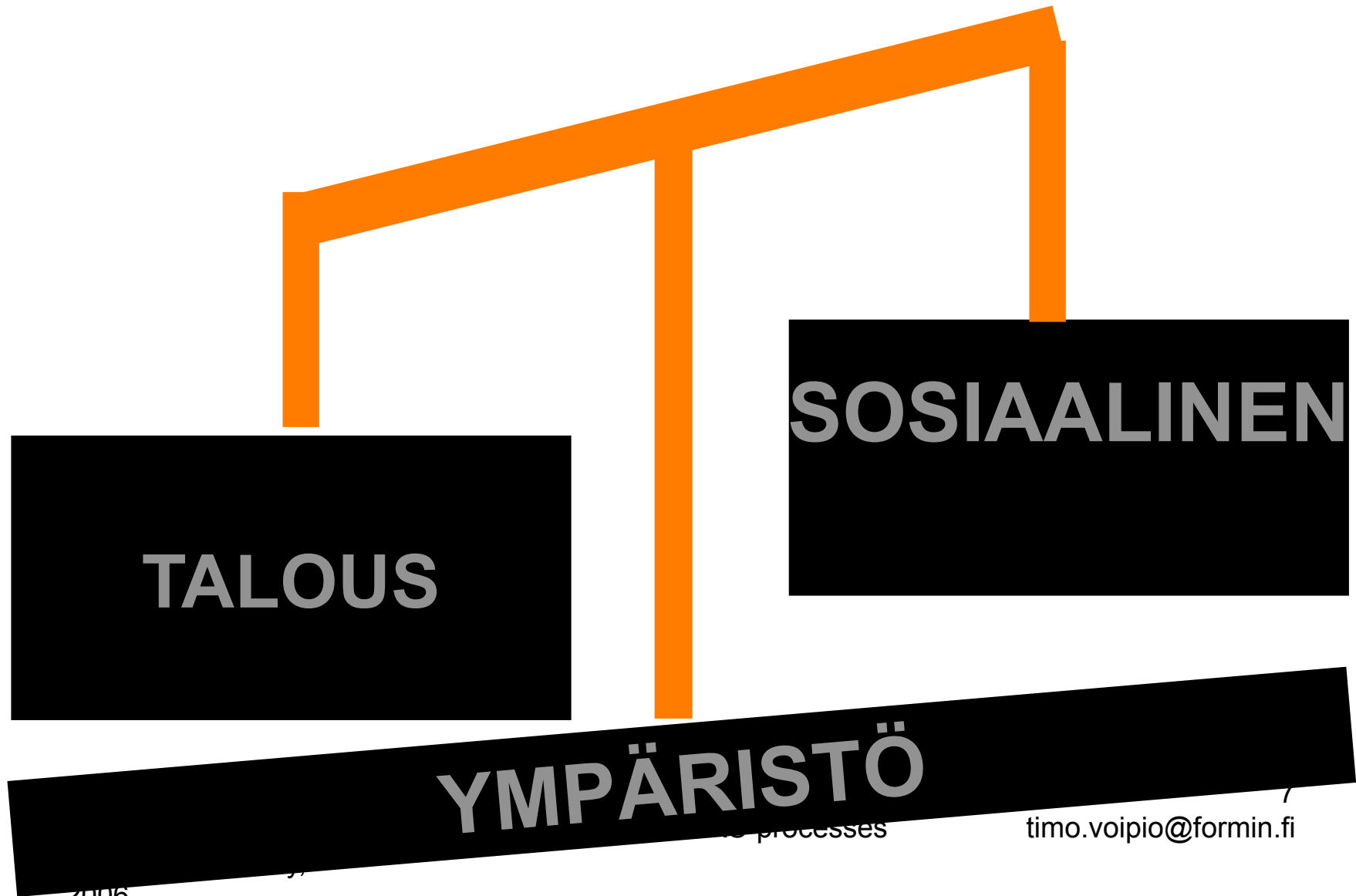
- **Pienituloisten tulojen kasvattaminen**
  - Perusturvan korotuksia jatkettava:
  - 100 euron korotus sairaus- ja vanhempainpäivärahaan
  - indeksisuojan parantaminen: etuudet sidottaisiin vähintään osittain ansiotasoindeksiin
  - työmarkkinatuen tarveharkinnan poistaminen = puolison / vanhempien tulojen vaikutus pois
- **Suurituloisten tulojen kohtuullistaminen**
  - Pääomatulojen verotus korottaminen palkkatulojen tasolle
  - Yleinen verotuksen progression kiristäminen
  - Yhtiöiden palkkoihin ja palkkioihin yläraja: maksimipalkka
  - Veronkiertoon puututtava
    - Hallintarekisterit

Ilmasto-oikeudenmukaisuudesta kestävään talouteen ja sosiaaliturvaan

- jatkoa edellisen VVT-työryhmän työlle, jossa ilmasto-oikeudenmukaisuus, hiilineutraalius ja tuotantorakenteen muutos päällimmäisiä aiheita
- nyt painopisteinä sosiaalisen turvaverkon laajentaminen sekä hyvinvoinnin ja luonnonvarojen kulutuksen tasaisempi jakautuminen
- taustalla kesäkuussa 2012 järjestettävä Rio+20 -kokous, jossa perustarpeiden turvaaminen, vihreä talous ja sosiaaliset turvaverkot neuvottelujen aiheita
- yhteys myös hallitusohjelmaan sekä valmisteilla olevaan uuteen kehityspoliittiseen ohjelmaan
- tavoitteena konkreettiset toimenpide-ehdotukset poliittista vaikuttamista varten

Taustalla 30 vuotta tasapainotonta neoliberaalia kehityspolitiikkaa

Kehityspolitiikassa TAL/SOS/YMP pitäisi
olla tasapainossa

Kestävä talous, sosiaaliturva ja luonnonvarojen kulutus -työryhmä

1. Kehityspolitiikan uudet tavoitteet

- eriarvoisuuden vähentäminen tulotason molemmista päistä
- osallistava kehitys (ihmislähtöinen kehitys)
- ihmisarvoinen työ (*decent work*, ml. perusturva)

2. Luonnonvarojen kulutusta hillitsevät ja sosiaalista kehitystä tukevat toimet

- taloudelliset ohjauskeinot, progressiivinen tuloverotus ja kulutusmaksut (ympäristö-, kehitys- ja sosiaalipoliittiset tavoitteet)

3. Kestävän kehityksen prosessin kansanvaltaistaminen kunnissa ja kaupungeissa (*local agenda 22*)

- käyttäjädemokratia (esim. julkisten palveluiden käyttäjien konsultointi niitä kehitettäessä, päiväkotien vanhempainneuvostot, palveluiden vertaistuotanto)
- paikallistalous (esim. lähiruoka, energiantuotannon nojautuminen paikallistuotantoon)
- osallistava budjetointi (lähtöisin Porto Alegresta, asukkailla mahdollisuus määritellä julkisten varojen käytön tärkeysjärjestystä)

4. Kestävä investointi- ja rahoitustoiminta

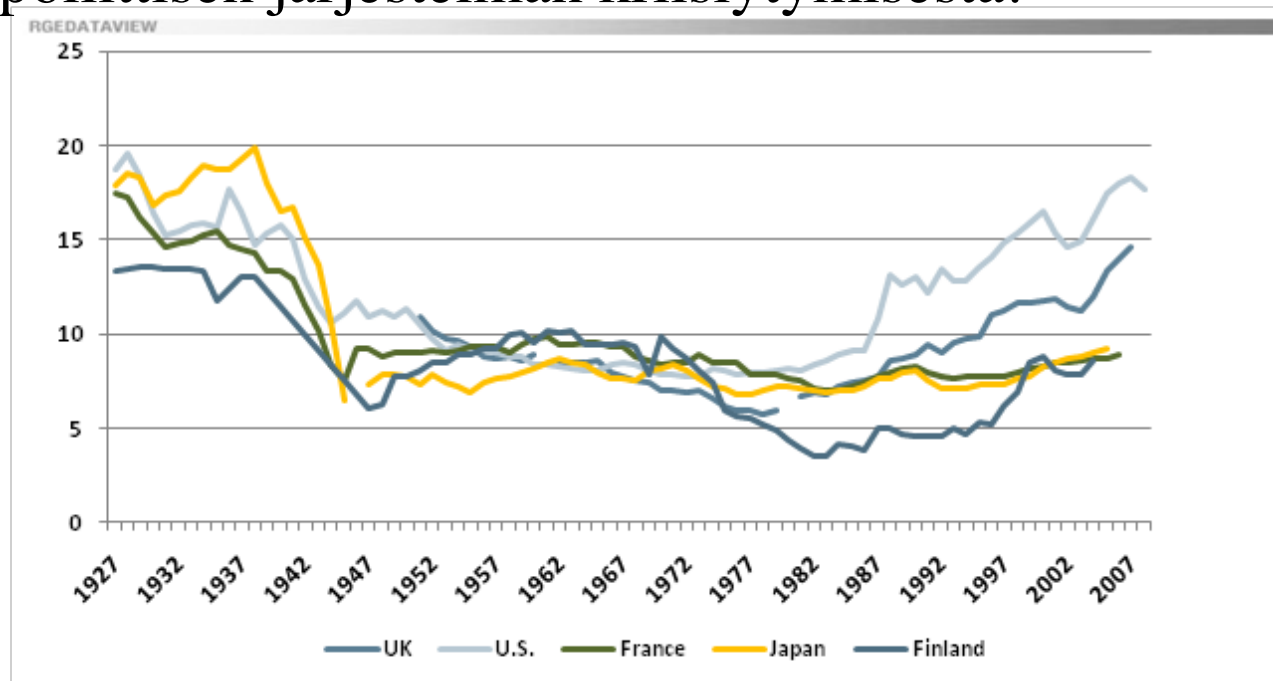
- julkiset hankinnat (esim. ympäristö- ja sosiaaliset kriteerit)
- subventiokriteerit (esim. kestävän kehityksen kriteerit julkisen asuntolainoituksen ehtona)
- lainaehdot (pankkien lainat kestävän kehityksen kriteerien mukaisiksi)
- veroparatiisien boikotointi
- omistajavastuu (valtiolla ja kunnilla on osakkuuden kautta vastuu yrityksen toiminnan kestävydestä)

Parempi demokratia!

Viime kerralla pohdittiin vielä pääkaupunkiseudun ongelmalueiden huolestuttavan matalaa äänestysprosenttia.

Eduskuntavaaleissa tälle kriisikehitykselle tuli jatko "*Ison jytken*" modossa. Siitä seuraa mahdollisesti johtopäätöksiä poliittisen järjestelmän kriisiytymisestä.

Demokratia EU:ssa ja kansainvälisesti

1. Selvittää miten EU:n kansalaisaloiteasia etenee ja mitä siihen tarvitaan
2. Rooli foruuminä joka kerää ja selvittää millaisia aloiteita on liikkeellä kansalaisaloitteista
  - 2a. Toimii suomalaisen tietotoimistona
  - 2b. Julkisen keskustelun pyörittäjänä
3. Onko meillä halua valikoida teemoja: Mikä aloite valitaan-kysymys on sitten
  - 3a. Hyvinvointimalli (Suomi, Ruotsi, Tanska, Saksa,
  - 3b. Perustulo
  - 3c. Kilpailutus- vammaisjärjestöt
  - 3d. Rahoitusmarkkinoihin liittyviin kysymyksiin, luokituslaitokset
4. "Occupy Wall Street"

Hgin Demokratia-työryhmän 10 pointtia pohjana

Kaupungin nykyinen esitys toimisi pilottina joka nettiin
Verkko mahdollisuus, mutta erityisryhmät ja kasvokkainolo
tärkeää

Demokratiatilat tärkeitä: kuntien omista kiinteistöistä –
maksuton tila mahdollistaa, työllistää, osallistaa

Keskustelufoorumi, jossa päästään puhumaan päättäjien kanssa
tärkeää

Kansanäänestys ja kaupunginosafoorumit, joilla päätös- ja
budjettivaltaa: äänestys asioista ei ihmisistä, vaihtoehtoja oltava,
ei saa tulla puolueiden riitakenttä mutta ehdokasasettelu
laajemmalla pohjalta

Paikallis- ja asukasdemokratiaa

Asukas/kaupunginosayhdistyksissä: tärkeää tehdä toiminta
mahd. helpoksi

Konkreettiset työkalut tapahtumiin

Ei maksua luvista, ei kalliita sähkölaskuja ym.

Pienet toimintahankerahat,

plussaa sosiaalisesta puolesta

Asukasfoorumeita, joilla budjettivaltaa

Voi toimia monet erilaiset tahot,

ryhmät yhdistykset, yritykset

Tapaisivat 1-4 kertaa vuodessa

Joitain vastuullisia henkilöitä

Asia edellä

Demokratia-asiamies kaupungille

Kenen globalisaatio?

- 2009 otsikolla ”Globalisaatio haltuun”. Esillä mm. rauhanpolitiikkaan, asevientiin, kriisinhallintaan, ihmisoikeuksiin, talouspolitiikkaan ja finanssikriisiin liittyviä kysymyksiä.
- 2009 tavoitteista rahoitusmarkkinaverot edelleen ajankohtainen. Se ei kuitenkaan yksin riitä, tarvitaan kokonaisvaltaisempaa talouspolitiikan suunnanmuutosta, jossa keskeisinä kansainväliseen veronkiertoon puuttuminen ja riippumaton velkaselvittely.
- Nyt puhutaan poliittisen talouden kaipaamista institutionaalisista ja rahapoliittisista reformeista, globaalista demokratia-liikehdinnästä ja siirtolaisuudesta. Kuinka siirtyä toimimattoman järjestelmän hätäisestä paikkailusta kohti kokonaisvaltaisempaa järjestelmänmuutosta? Miltä tasolta muutoksen tulisi lähteä – globaalilta, kansalliselta vai ruohonjuuresta?

Kenen globalisaatio?

- Keskustelussa mm. vallitseva uusliberaali talouspolittinen ajattelumalli, globaali talouskriisi, rahoitussektorin liikakasvu ja sen kaipaamat reformit, EU:n rooli muutoksen hidastajana tai edistäjänä, siirtolaisuuskeskustelun todellisuuteen perustumaton luonne, globaali demokratialiikehdintä, muutoksen edistämisen tasot, jne...

Kenen globalisaatio?

- Ehdotuksia, aloitteita, reformeja:
  - Vallitseva talouspoliittinen ajattelumalli:
    - individualismia ja kilpailua korostavasta uusliberalistisesta ajattelusta siirryttävä kokonaisuuden etua ja solidaarisuutta ajavaan vihreään, demokraattiseen globaalikeynesiläisyyteen
  - Rahoitussektori:
    - Progressiivinen globaali finanssitransaktiovero
    - Globaali kasvihuonepäästovero
    - Spekulatiivisen ja reaalitaloudelle välttämättömän sijoitus- ja pankkitoiminnan erottaminen toisistaan
    - Julkisen sosiaaliturvajärjestelmän rahoitusmarkkinakytkösten purkaminen
    - Siirtyminen julkisen talouden rahoituksessa funktionaalisen rahoituksen periaatteisiin
    - Valtion työtakuujärjestelmän käyttöönotto

Kenen globalisaatio?

- EU
  - Suunnanmuutos globaalin sosiaalidemokratian ja hyvinvoinnin ajajaksi
- Siirtolaisuus-keskustelu
  - Näkökulmanvaihdos hallinnollisesta muuttoliikkeen yksilöllisiä syitä ymmärtäväksi
  - Vapaus liikkua on vapauksista olennaisimpia – liikkumisenvapauden rajoittaminen on orjuutuksen lähtökohta
  - Laittoman siirtolaisuuden merkitys Euroopan kokonaistaloudessa nostettava keskusteluun

Kenen globalisaatio?

- Miltä tasolta muutosten on lähdettävä?
- Miten tämä kaikki muuttuu toiminnaksi?

Työryhmätilat

- Kestävyys Kokoushuone 302–303, 3.krs
- Demokratia Karl Lindahl, 1 1/2. krs
- Globalisaatio, Tarja Halonen, 1 1/2. krs
- Hyvinvointivaltio, Juhlasali, 2 1/2. krs
- Tykkää mun naapurista -kampanja, aula

Loppuyhteenvedo (EP)

- Yhdessä tekeminen: yksi tällöinen on osallistuva budjetointi
- Paikallisuutta: paikallistalous, asukas/aluefoorumit,
- Rajoituksia ja verotuskeinoja: kestävyyttä ja eriarvoisuutta – kaikkein rikkaimmilta kaikkien hyvinvointiin
- Toisaalta kehittää uusia rahoitusmekanismeja (esim. saatiin ideoita suoraan paikallistoimintaan taloyhtiöiltä)
- Tehdään näkyviksi globaalit yhteydet ja pyritään toimimaan globaalilla ja paikallisella tasolla: Otetaan osaa globaaliin/eurooppalaiseen liikehdintään? Mihin? Vai kannustetaanko ihmisiä liittymään? Kaikkiin Riosta Wall Streettiin?!
- Miten vaaditaan Euroopan unionilta solidaarisuutta pikemminkin kuin uusliberalismia? Tästä voitaisiin jatkaa VVT:n kokouksissa ja vaikka tänä iltana Vapauspoliittisissa iltamissa
- Viedä eteenpäin Helsingin kaupungin demokratiahanketta ja pyritään viemään samankaltaisia toimintamalleja kaupunginosiin/vastaaviin/kuntiin.

Vapauspoliittiset rock-iltamat klo 19

Keskustelua vapaudesta ja poliittisesta toiminnasta,
musiikkia Jo Hope ja dj olenko

Paikkana Mascot (Neljäs linja 2)

Seuraava Vapaus valita toisin -kokoontuminen

15.11.2011